

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

Garabet
IBRĂILEANU

I

SPIRITUL CRITIC
ÎN CULTURA
ROMÂNEASCĂ

LITERA

biblioteca școlarului

Garabet
IBRĂILEANU

SPIRITUL CRITIC

INTERNAȚIONAL

BUCUREȘTI — CHIȘINĂU

TABEL CRONOLOGIC

- 1871 La 23 mai s-a născut, la Târgu-Frumos, Garabet Ibrăileanu. Tatăl, armean de origine, se numea Teodor; mama, Maria, era fiica lui Andronic și Vartenia Marcovici din Roman.
- 1872 Părinții, împreună cu copilul, se mută la Roman, în casa Varteniei Marcovici.
- 1876 Teodor Ibrăileanu, în asociație, arendează moșia de la Poiana lui Iurașcu, din apropierea Romanului, unde se mută, la puțină vreme, toată familia. “Aici, la Poiana lui Iurașcu, va scrie peste ani G. Ibrăileanu, am cunoscut natura.” La 17 septembrie, Maria Ibrăileanu moare, după ce dăduse naștere unei fetițe, Maria.
- 1877 Teodor Ibrăileanu se recăsătorește, după cum îi caracterizează Ibrăileanu gestul, în **Amintiri**, “din combinații gospodărești”.
- 1878 *septembrie* Garabet este înscris la școala din Bacău, dar e mutat curând la Roman, deoarece tatăl își găsisse o slujbă de administrator la o moșie din apropierea orașului. Copilul se îmbolnăvește și este retras de la școală.
- 1879—1883 G. Ibrăileanu a studiat la școala primară din Roman.
- 1883—1887 Urmează cursurile gimnaziului Roman-Vodă, luând, din clasa a II-a, premiul întâi în fiecare an.
- 1887 *septembrie* Se înscrie în clasa a V-a a Liceului “Cordeanu” din Bârlad. 21 septembrie, moare Teodor Ibrăileanu.

- 1888 Ibrăileanu, împreună cu alți colegi, printre care și Ionescu Raicu-Rion, înființează societatea literară “Orientul”.
- 1889 *iunie* Societatea “Orientul” se destramă prin plecarea din Bârlad a elevilor ce terminaseră liceul. La 1 iulie, împreună cu Panait Mușoiu și Eugen Vaian, scoate revista “Școala Nouă”, care apare până în iunie 1890. Secretar de redacție, Ibrăileanu semnează la început cu inițială; din numărul 3 — cu pseudonimul Cezar Vraja.
- 1890 *iunie* G. Ibrăileanu termină liceul; în toamnă își ia examenul de bacalaureat la Universitatea din Iași. Se înscrie la Facultatea de litere și filozofie a Universității din Iași; în anul întâi frecventează toate facultățile, negăsindu-și locul.
- 1891 G. Ibrăileanu dă examene la Școala Normală Superioară. O parte din obiecte erau predate tot de profesorii facultății. Atras de febra publicistică și de ideile socialiste, G. Ibrăileanu lasă studiile superioare pe un plan secund, examenele trecându-și-le cu întârziere. Din 1890 colabora la săptămânalul bucureștean “Munca”; în 1892 îl întâlnim la “Adevărul și Critica socială”; în 1893 și 1894, la “Evenimentul literar” (nr. 1 apare la 20 decembrie 1893; din iulie 1894, redacția se mută la București; de la nr. 45, 24 octombrie 1894, se contopește cu “Lumea nouă”), din octombrie 1894 până în februarie 1895 colaborează la “Lumea nouă”.
- 1894 *iunie* Termină Școala Normală Superioară.
- 1895 *aprilie* Susține examenul și obține licența în științele istorico-filozofice. Cunoaște pe Elena Carp (născută la 25 mai 1873), viitoarea sa soție.
- 1896 Traduce pentru Editura Semitca **Bel-Ami** de Guy de Maupassant; semnează Cezar Vraja. Numit suplinitor la Gimnaziul de băieți din Bacău la 1 septembrie nu s-a prezentat la post.

Rămâne în Iași unde dă lecții particulare, lucrează, sub conducerea lui A. Philippide, la Dicționarul Academiei, și își petrece timpul în preajma Elenei.

- 1899 *aprilie* Se prezintă la postul de la Bacău.
- 1900 Este numit, în septembrie, profesor la Liceul Internat “C. Negruzzi”.
- 1901 Colaborează la “Noua Revistă Română” a lui C. Rădulescu-Motru. La 5 iulie se căsătorește cu Elena Carp. Suplinește un an, începând cu 1 septembrie, catedra de Filozofie de la Liceul Național (fost Academia Mihăileană).
- 1902 Între lunile ianuarie și aprilie își susține examenul de capacitate pentru a deveni profesor titular. Se naște Maria, unicul lor copil. La 1 septembrie este numit profesor provizoriu de limba română și la Liceul Militar din Iași.
- 1904 În martie, aprilie și mai, face, cu Elena, o călătorie în străinătate: Austria, Germania, Italia, Elveția.
- 1905 Colaborează în numerele 1—3 ale revistei “Curentul nou”, scoasă de H. Sanielevici.
- 1906 *martie* Apare la Iași “Viața românească”, directori C. Stere și Paul Bujor, secretar de redacție G. Ibrăileanu. Până la 1 iulie 1908, redacția revistei a fost în casa lui Ibrăileanu; după mutarea redacției, cenaclul literar continuă în același loc.
- 1907 La 18 decembrie, Ministerul îi acordă titlul de profesor definitiv.
- 1908 *1 septembrie* Este numit profesor suplinitor la catedra de Istoria literaturii române moderne a Facultății de litere din Iași.
- 1909 Îi apare volumul **Scriitori și curente**; în perioada februarie—martie se internează la sanatoriul Sf. Elisabeta, București.

- 1911 Redactează o detaliată biografie ce va apare postum sub titlul **Amintiri din copilărie și adolescență**. 5 noiembrie este desărcinat de minister din postul de suplinitor, în locul lui fiind numit Eugen Lovinescu, doctor în litere la Paris și docent universitar.
decembrie G. Ibrăileanu se înscrie la doctorat.
- 1912 Publică teza de doctorat: **Opera literară a dlui Vlahuță**, în urma căreia primește titlul de doctor. În iunie Consiliul facultății propune numirea lui Ibrăileanu ca profesor la aceeași catedră; ministerul acceptă; de acum înainte, viața lui Ibrăileanu se va împărți între revistă și Universitate.
- 1916 *august* “Viața românească” își încetează apariția.
- 1918 Între aprilie și septembrie G. Ibrăileanu scoate cotidianul “Momentul”.
octombrie Academia Română îi respinge candidatura.
- 1919 Din februarie până în decembrie apare revista săptămânală “Însemnări literare”. Ține, la îndemnul dr. Fr. Rainer, un “curs popular” despre literatura română la Institutul Anatomic din Iași.
- 1920 *martie* Reapare “Viața românească”. Scoate volumul **Note și impresii**.
- 1921 Apar volumele: **După război, Scriitori români și străini**.
- 1924—1925 Redactează **Adela** într-o primă versiune, pe care o citește soției și prietenilor.
- 1927 Lucrează la o ediție a poeziilor lui Eminescu ce va fi editată în 1930 de “Cultura Națională”. În același an apar volumele: **Studii literare și Privind viața**. Tot din 1930, redacția “Vieții românești” se mută la București, editată fiind de “Adevărul”.

- 1933 *ianuarie* Se retrage de la conducerea revistei care va reveni lui M. Ralea, director pentru partea ideologică și politică, și G. Călinescu, directorul părții literare și artistice. În mai, apare romanul **Adela**.
- iunie* I se conferă premiul național de proză.
- 1934 Boala se agravează; în aprilie suportă la București o intervenție chirurgicală; spre toamnă este internat la sanatoriul “Casa Diaconeselor” din București.
- 1936 În noaptea de 10 spre 11 martie, Ibrăileanu a părăsit lumea celor vii, la 12 martie corpul profesorului a fost incinerat și un sfert de oră i s-au cântat andantele și Simfonia pastorală a lui Beethoven.